

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Seminarium I - WIEWIOROWSKI Jacek , PG_00174541						
Kierunek studiów	Kryminologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026			
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć		Grupa zajęć fakultatywnych			
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	1	Język wykładowy		polski polski			
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS		3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Prawa i Administracji						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Jacek Wiewiorowski					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Jacek Wiewiorowski					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	0.0	0.0	0.0	10.0	10
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	10		0.0		65.0	75
Cel przedmiotu	W trakcie seminarium studenci uzyskują podstawową wiedzę w zakresie źródeł przestępczości według paradygmatu psychologii ewolucyjnej, co ma służyć kształtowaniu postawy otwartości wobec konieczności wykorzystywania dorobku różnych nauk społecznych oraz przyrodniczych. Efektem seminarium jest napisanie eseju naukowego na zadany temat, uwzględniający wiedzę uzyskaną w wyniku analizy wybranych lektur oraz, w miarę możliwości przeprowadzonych samodzielnie badań.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KRYMMU2_WG05] Ma pogłębioną wiedzę co do sposobów i narzędzi, w tym techniki pozyskiwania danych i informacji, właściwych dla kryminologii i kryminalistyki	Student uzyskuje pogłębioną wiedzę co do sposobów i narzędzi, w tym techniki pozyskiwania danych i informacji, właściwych dla kryminologii i kryminalistyki	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[KRYMMU2_WG01] Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk prawnych oraz związanych z naukami penalnymi, ich miejscu w systemie nauk i wzajemnych relacjach	Student nabywa pogłębioną wiedzę o charakterze nauk prawnych oraz związanych z naukami penalnymi, ich miejscu w systemie nauk i wzajemnych relacjach, ze szczególnym uwzględnieniem psychologii ewolucyjnej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[KRYMMU2_KK01] Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, a także rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	Student uzyskuje świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, a także rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób. Potrafi wyrażać własne opinie o danym zagadnieniu, zachowując otwartość na rozwiązania alternatywne.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[KRYMMU2_UW01] Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu kryminologii oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizowania i interpretowania problemów związanych z kryminologią szeroko rozumianą	Student nabywa umiejętność wykorzystywania wiedzy teoretycznej z zakresu kryminologii oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizowania i interpretowania problemów związanych z kryminologią szeroko rozumianą	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[KRYMMU2_UW05] Posiada umiejętność samodzielnego proponowania rozwiązań konkretnego problemu i przeprowadzenia procedury podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie	Student nabywa osiada umiejętność samodzielnego proponowania rozwiązań konkretnego problemu w zakresie kryminologii i przeprowadzenia procedury podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
Treści przedmiotu	Psychologia ewolucyjna - podstawy; Psychologia ewolucyjna a prawoznawstwo; Elementarne informacje o historii prawa karnego; Koncepcje źródeł przestępczości; Źródła przestępczości z perspektywy psychologii ewolucyjnej		
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	prezentacja referatu	51.0%	25.0%
	praca pisemna	51.0%	25.0%
	praca własna studenta	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Buss D. M.:
		- Psychologia ewolucyjna, tłum. M. Orski, Gdańsk 2001 - The Evolutionary Psychology of Crime, Journal of Theoretical and Philosophical criminology 1 (2012), s. 90-98 - Kiedy mężczyźni źle się zachowują. Ukryte korzenie oszustw, molestowania i przemocy seksualnej, tłum. A. Nowak-Młynikowska, Sopot 2022 Dawkins R., Samolubny gen, tłum. M. Skoneczny, Poznań 2007 The Routledge International Handbook of Biosocial Criminology, (ed.) M. DeLisi, M. G. Vaughn, Chicago 2015 Diamond J., Trzeci szympan. Ewolucja i przyszłość zwierzęcia zwanego człowiekiem, tłum. J. Weiner, Warszawa 1998 Elliott E. D. Law and Biology: The New Synthesis?, Faculty Scholarship Series. Paper 2216 (1997) http://digitalcommons.law.yale.edu/fss_papers/2216 Hare B., Woods V., Przetwarzają najżycielsi. Jak ewolucja wyjaśnia istotę człowieczeństwa, tłum. K. Kalinowski, Kraków 2022 Hołyst B.: - Przestępczość z perspektywy psychologii ewolucyjnej, Prokuratura i Prawo 1-2 (2010), s. 62- 88 - Kryminologia, Warszawa 2016 (11. ed.) Miller A. G. (ed.), Dobro i zło z perspektywy psychologii społecznej, tłum. V. Reder, Kraków 2008 Mościskier A., Spór o naturę ludzką. Socjologia czy socjobiologia?, Warszawa 1998 Pawłowski B. (w rozmowie z T. Ulanowskim), Nagi umysł. Dlaczego jesteśmy, jacy jesteśmy. Ludzka natura bez złudzeń, Warszawa [2016] Pawłowski B., Danel D., Psychologia ewolucyjna nauka o adaptacji i ewolucyjnej inercji ludzkiego umysłu, Kosmos 58 (2009), s. 573-583 http://kosmos.icm.edu.pl/PDF/2009/573.pdf Pinker S., Tabula rasa. Spory o naturę ludzką, tłum. A. Nowak, Gdańsk 2005 Ploeger A., Evolutionary Psychology as a Metatheory for the Social Sciences, Integral Review 6.3 (2010), pp. 164-174

<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1.1.1.1>

Podejście ewolucyjne w naukach społecznych, (ed.) J. Polowczyk, H. Witczak, M. Błaszak, Warszawa 2018

Ridley, M., O pochodzeniu cnoty, tłum. M. Koraszewska, Poznań 2000

de Waal F, Małpy i filozofowie. Skąd pochodzi moralność?, tłum. B. Brożek, M. Furman, Kraków 2013

Wiewiorowski J. (część prac dostępna na: <https://ug.academia.edu/JacekWiewiorowski>):

- C. Th. 9,14,1 = C. 9,16,7 (a. 374) pierwszy dziejowy zakaz dzieciobójstwa?, w: K. Amiełańczyk, A. Dębiński, D. Ślapek (red.), Prawo karne i polityka w państwie rzymskim, Lublin 2015, s. 203-222

- Dopuszczalność zabójstwa kalekiego noworodka w pogańskim Rzymie, [w:] K. Iłski [et. al.] (red.), Zabójstwo dziecka w literaturze i kulturze europejskiej, Poznań 2016, s. 23-40

Wilson E. O., Socjobiologia, tłum. M. Siemieński, Poznań 2001, ss. 290-323

Wrangham, R., Paradoks dobra. Dlaczego jesteśmy tak dobrzy, skoro jesteśmy tak źli, tłum. P. J. Szwajcer, Stare groszki 2020

Wright R., Moralne zwierzę: dlaczego jesteśmy tacy, a nie inni. Psychologia ewolucyjna a życie codzienne, tłum. H. Jankowska, Warszawa 2004

Załuski W., Ewolucyjna filozofia prawa, Warszawa 2009

	Uzupełniająca lista lektur	Missing the Revolution Darwinism for Social Scientists, (ed.) J. H.Barkow, Oxford 2006 Buss D. M.: - (ed.), The Handbook of Evolutionary Psychology, Hoboken 2005 - (ed.), The Handbook of Evolutionary Psychology, vol. 1-2, Hoboken 2015 (2. ed) Campbell A., Jej niezależny umysł. Psychologia ewolucyjna kobiet, tłum. J. Kantor-Martynuska, Kraków 2004 Dunbar M., Barret L. (eds.), Oxford Handbook of Evolutionary Psychology, Oxford 2007 Duntley J., Shackelford, T. K. (eds.), Evolutionary Forensic Psychology: Darwinian Foundations of Crime and Law, Oxford 2008 Hoffman M. B., Law & Biology, The Journal of Philosophy, Science & Law 8 (2008) http://www6.miami.edu/ethics/jpsl/ Pinker S., Zmierzch przemocy. Lepsza strona naszej natury, tłum. T. Bieroń, Poznań 2015 Ploeger A., Evolutionary Psychology as a Metatheory for the Social Sciences, Integral Review 6.3 (2010), pp. 164-174 http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.691.7137&rep=rep1&type=pdf Roberts S. C. (ed.), Applied Evolutionary Psychology, Oxford 2012 Salmon C. A., Shackelford, T. K. (eds.), Family Relationships. An Evolutionary Perspective, Oxford 2008 Human Nature and Public Policy. An Evolutionary Approach, (ed.) A. Somit, S. A. Peterson, New York 2003 de Waal F., Małpa w każdym z nas. Dlaczego seks, przemoc i życzliwość są częścią natury człowieka?, tłum. K. Kornas, Kraków 2015 Wilson E. O., Konsiliencja. Jedność wiedzy, tłum. J. Mikos, Poznań 2002 Wrangham R., Peterson D., Demoniczne samce. Małpy człekokształtne i źródła ludzkiej przemocy, tłum. M. Auriga, Warszawa 1999 Zamboni M., Evolutionary Theory and Legal Positivism: A Possible Marriage, [w:] The Selected Works of Mauro Zamboni (2010) http://works.bepress.com/mauro_zamboni/8
--	----------------------------	---

	Adresy eZasobów	Uzupełniające https://www.ptnce.pl/pl/books - Polskie Towarzystwo Nauk o Człowieku i Ewolucji - strona stowarzyszenia; książki popularyzujące ewolucyjną perspektywę w badaniach nad człowiekiem https://www.vanderbilt.edu/seal/ - Society for Evolutionary Analysis in Law - strona stowarzyszenia; bibliografie
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Problematyka spożywania alkoholu na podstawie analizy środowiska wojskowego w kontekście ewolucyjnym Przestępczość transgraniczna z punktu widzenia psychologii ewolucyjnej Przemoc domowa z uwzględnieniem przemocy na tle seksualnym z punktu widzenia psychologii ewolucyjnej	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.